

فقه / رضاع ۱۴۳۹/۴/۲۵ - ۱۳۹۶/۱۰/۲۳ - ۵۹

ثمره اول :

مرحوم محقق در شرایع جلد ۲ صفحه ۵۱۱ می فرماید :

أما لو أرضعت امرأة ابنا لقوم ، وبنتا لآخرين ، جاز أن ينكح إخوة كل واحد منهما في إخوة الآخر ، لأنه لا نسب بينهم ولا رضاع .

ثمره دومی که در مانحن فيه مطرح می شود :

اگر پسر و دختری را مرضعه ای شیر دهد برادر و خواهر های دو رضیع می توانند با یک دیگر ازدواج کنند و رابطه ای ندارند .

و این حکم در صورتی است که عموم منزلت را نپذیریم و الا نشر حرمت می شود و برادران و خواهران این دورضیع نمی توانند با یک دیگر ازدواج کنند .

ثمره دوم :

ام رضیع می تواند با صاحب شیر ازدواج کند و دلیلی بر منع نداریم .

صاحب جواهر رحمة الله علیه در جلد ۲۹ صفحه ۳۱۹ می فرماید :

بل المتجه بناء على ما ذكرناه الاقتصار على مفادها ومفاد الفتاوى ، فلا يتعدى إلى أمهات الفحل ، ولا إلى أخواته وغيرها ، وكذا المرضعة ، بل لا يبعد جواز نكاح أم المرتضع في أولاد صاحب اللبن وفي أولاد المرضعة ،

بر مبنای عموم منزلت نشر حرمت شامل مادر رضیع نیز می شود .

اما بیان شد که عموم منزلت از روایت استفاده نمی شود و در روایات منزلت تعبد به مورد نص می شود و در تعبد تعمیم نمی شود داد و اصل تعبدی لوازم عقلی مورد را ثابت نمی کند و این لوازم اصل مثبت می باشند و تنزیل تعبدی مانند اصل تعبدی است بیش مورد ثابت نمی کند .

مانند : زمانی که امام سلام الله علیه طواف را تنزیل بمنزله صلاة می کنند و می فرمایند الطواف بالبيت صلاة حيث تنزیل فقط تحصیل طهور اما سائر شرائط مانند فرادا و جماعت در طواف سربان پیدا نمی کند.

بعد صاحب جواهر رحمة الله عليه در ادامه می فرماید :

لأن صيرورتهم بحكم الأولاد لأبي المرتضع لا يقتضي ذلك بالنسبة إلى أم المرتضع إلا بالقياس الممنوع عندنا .

نعم لا يبعد إرادة الأب وإن علا للمرتضع مع احتمال الاقتصار ، كما لا يبعد إلحاق الأب الرضاعي للنسبي في الحرمة .

زیرا که در دلیل اب ذکر شده است که اب به آباء نیز صدق می کند .

استاد :

اما در ۴ روایاتی که مورد بررسی قرار گرفت لفظ (اب المرتضع) نداریم تا این که آباء را استفاده کنیم و از روایات خصوص نسبت پدر رضیع بدون واسطه استفاده می شود و مورد تعبد است و تعدی از مورد دلیل ندارد و این فتوی صاحب جواهر رحمة الله عليه به نظر عجیب می رسد .

در مقابل شیخ انصاری رحمة الله عليه در کتاب النکاح صفحه ۳۵۱ در مسئله بیست و ششم می فرماید :

والرواية وإن اختصت بتحريم ولد الفحل على أب المرتضع ، إلا أن تحريمهم على أمه أيضا ثابت بالاجماع المركب ظاهرا ، مع أن كونهم بمنزلة بنات أب المرتضع يستلزم كونهم بمنزلة بنات أمه .

استاد :

این استلزامی که استفاده شده عقلی است و اصل مثبت است و از تعبد لوازم عقلی استفاده نمی شود .

و دلیل دوم که اجماع مرکب است :

اولا : علمائی همچون صاحب جواهر این قول را نپذیرفته اند که اقوال این علماء مانع از انعقاد اجماع می شود .

ثانیا : این اجماع مرکب فقط در رأی کسانی که قائل به عموم منزلت می باشند استفاده می شود که قائلین نیز با استناد به خود دلیل و عموم تعلیل استفاده می کنند و نیازی به اجماع ندارد .

ثمره سوم :

ما لو أرضعت جدة ولد الانسان أو إحدى نساء جده ولده بلبن جده الرضاع المعتمر ، فإن أم الرضيع تحرم

على زوجها أبي المرتضع ، لأنها من جملة أولاد صاحب اللبن ، إن قلنا إن أبا المرتضع لا يجوز له أن ينكح في أولاد صاحب اللبن .

در نشر حرمت در رضاع فرقی نمی کند که رضاع لاحق بر ازدواج باشد یا سابق بر ازدواج باشد .
این مورد بیان خواهد شد .